

Arm of been in het gips

Wat mag u wel en wat kunt u beter niet doen als u een gipsverband hebt?

Er zijn 2 soorten gipsverband:

- Mineraal gips: dit krijgt u meestal bij een eerste behandeling na een ongeval of operatie
- Kunststof gips: dit krijgt u meestal als de zwelling is afgenomen of de hechtingen zijn verwijderd

Gips kan op 2 manieren worden aangebracht:

- Spalk: 2/3 deel om het lichaamsdeel
- Circulair gips: rondom het lichaamsdeel

Houd uw arm of been hoog

- Uw gegipste arm of been kan dikker worden door het vasthouden van vocht. Houd daarom uw arm of been zoveel mogelijk hoog. Uw hand moet hoger zijn dan uw elleboog (afbeelding 1a en 1b), uw voet hoger dan uw knie en heup (afbeelding 1c en 1d).
- Als u een draagdoek (mitella) of sling heeft, doe deze dan 's nachts af. Leg uw arm 's nachts op een kussen. Zorg er dan weer voor dat de hand hoger ligt dan de elleboog.

afbeelding 1a

afbeelding 1b

afbeelding 1c

afbeelding 1d

Gips mag niet nat worden

- Douche zo kort mogelijk en gebruik een plastic zak over het gips. Doe eerst een handdoek om het gips, voor het geval de plastic zak toch gaat lekken. Plak de zak goed af met tape (afbeelding 2).
- U kunt ook een speciale douche- of zwemhoes gebruiken. Vraag de gipsverbandmeester om meer informatie over de hoezen. De hoezen vallen niet binnen het verzekeringspakket. U betaalt ze zelf.

Bewegen is belangrijk

Voor het snel genezen van uw arm of been is het belangrijk dat u uw gegipste arm of been beweegt. Hierdoor stroomt het bloed beter en blijven de spieren sterk. Doe de volgende oefeningen een paar keer per dag en minstens vijf keer achter elkaar.

Oefeningen bij armgips

- Strek en buig de elleboog als deze niet in het gips zit (afbeelding 2a).
- Draai rondjes met de schouder.
- Maak een vuist, tel tot drie en strek daarna de vingers (afbeelding 2b).

afbeelding 2a

Tip:

Voor een arm geldt over het algemeen dat u deze boven het hart houdt. Dit kan door middel van een sling (blauwe band) of mitella. Ook als u thuis zit, kan u een arm op een kussentje leggen ter hoogte van uw hart. De zwelling zal dan weglopen richting de elleboog of schouder en opgenomen worden door de lymfeklieren.

afbeelding 2b

Oefeningen bij beengips

- Ga zitten en til het been gestrekt op, tel tot drie en leg het weer neer (afbeelding 3a).
- Ga staan en til het been met een gebogen knie op (als deze niet in het gips zit), tel tot drie en leg weer neer.

afbeelding 3a

Tip:

- Een been houdt u voldoende hoog als u enkel hoger houdt dan de knie en de knie hoger dan de heup.
- Leg voor de nacht een kussen onder het matras, dan voorkomt u dat het been er in de nacht afrolt.

Jeuk

- Als u last krijgt van jeuk, kunt u dit verhelpen door te föhnen tussen de huid en het gips. Zet de föhn niet te heet: uw huid kan verbranden.
- Er is een speciale spray tegen de jeuk verkrijgbaar genaamd Cool Talc, verkrijgbaar bij de meeste apotheken of via het internet.
- Gebruik geen scherpe voorwerpen zoals een breinaald om de jeuk te bestrijden. Dit kan ernstige huidbeschadigingen veroorzaken.
- De huid kan ook beschadigen wanneer er kleine voorwerpen tussen het gips en de huid komen. Mocht dit gebeuren neemt u dan contact op met de gipskamer.

Algemene tips

- Niet zelf het gips verwijderen, raadpleeg eerst de gipskamer of huisarts
- Roken doet de kleine bloedvaatjes vernauwen en is bewezen de genezing te vertragen.
- Lopen, staan of belasten van gips of brace op instructies van de arts of gipsverbandmeester.
- Het dragen van sieraden zoals ringen wordt sterk afgeraden aan de kant waar het gips is aangelegd, deze kunnen te strak gaan zitten en de bloedtoevoer afknellen.
- Als u teveel oefent of u arm te veel gebruikt, kan het zijn dat deze gaat opzetten de avond/nacht of de volgende dag. Probeer dan iets minder actief te zijn dan de dag ervoor.

Wat te doen?

Mijn hand/voet/vingers/tenen worden blauw

Dit kan ontstaan door de bloeding vanuit de fractuur. Deze bloeduitstorting wordt een haematoom genoemd. Dit haematoom gaat zijn weg waar het de minste weerstand krijgt. Dit zorgt ervoor dat er een bloeduitstorting op een andere plek dan waar de breuk zit wordt gezien.

Mijn gips knelt

- Wanneer het gips te strak zit, lees dan eerst de adviezen hierboven bij 'Houd uw arm of been hoog' en de andere tips in deze folder
- Als u alles heeft gedaan om de zwelling af te laten nemen, en nog klachten heeft, bel dan de gipskamer.

Mijn gips zit te los

Wanneer zit uw gips te los? U kunt altijd een beetje in het gips bewegen. Naarmate u verder in de behandeling bent, gaat het gips lossier zitten. Dit hoeft geen probleem te zijn. Heeft u echt last van het loszitten of vertrouwt u het niet, bel dan de gipskamer.

Wanneer moet mijn gips gewisseld of vervangen worden

- Als er te veel ruimte ontstaat en het gips gaat hinderlijk schuiven
- Als het gips niet meer voldoende steun geeft doordat het gebroken of gescheurd is
- Als het gips nat is geworden
- Als de pijn toeneemt ondanks hooghouden, pijnstilling en rust

Mijn brace is stuk, wat nu?

- Indien u nog in behandeling bent bij de orthopeed of chirurg kunt u contact opnemen met de gipskamer.
- Indien de behandeling is afgerond dient u contact op te nemen met de huisarts.
- Heeft u de brace nodig voor langdurig gebruik (langer dan 6 maanden) dan heeft u een verwijzing nodig voor de orthopedisch instrumentmaker. Neem dan contact op met uw specialist of huisarts.

Adviezen vervoer

Besturen voertuig

Volgens de wegenverkeerswet mag u geen voertuig besturen met een gipsverband. Doet u dit toch, dan worden de kosten bij een ongeluk mogelijk niet vergoed door uw WA-verzekering (wettelijke aansprakelijkheid). Informeer bij uw eigen verzekering naar de voorwaarden.

Reizen per vliegtuig

Er gelden strenge regels voor vliegen met gips o.a. is vliegen met circulair gips (rondom gesloten) verboden. Dit heeft te maken met drukverschillen in de cabine. Tijdens het vliegen kunnen handen en voeten wat opzwellen door vochtophoping. Hierdoor kan het gips mogelijk (te) strak gaan zitten.

Gaat u vliegen met gips? Bespreek dit dan met de gipsverbandmeester of verpleegkundige die het verband bij u aanlegt! Hij houdt hier dan rekening mee door een spalk, brace of afneembaar gips aan te leggen. Dat kan alleen als het letsel dat toelaat! Soms wordt het gips in de lengterichting gespleten zodat deze bij een eventuele zwelling makkelijker open te maken is.

Richtlijnen luchtvaartmaatschappijen

De richtlijnen per luchtvaartmaatschappij kunnen verschillen. Als u wilt vliegen met gips om uw arm of been, informeer dan altijd van tevoren bij uw luchtvaartmaatschappij naar de geldende regels.

Complicaties

Neem contact op bij de volgende klachten

- Uw vingers of tenen blauw, wit of erg dik worden
- Uw vingers of tenen tintelen en dit niet minder wordt
- Uw vingers of tenen warm of koud worden
- U uw vingers of tenen bijna niet kunt bewegen
- U pijn of knelling voelt die niet overgaat (pijn op de plaats van de breuk is meestal niet verontrustend)
- Het gips gebroken of gescheurd is
- Er iets in het gips is gevallen
- Het gips nat is geworden

Het verwijderen van uw gips

Been

Zorg dat u stevige schoenen en krukken bij u hebt. Omdat uw spieren nog zwak zijn, loopt u in het begin met krukken. Soms krijgt u een dikke enkel of een dikke voet. Dit is normaal en het gaat vanzelf over. Leg uw been hoog als u zit, zodat de zwelling minder wordt.

Arm

Zorg dat u een draagdoek meeneemt om uw arm te ontlasten. In het begin kunt u dikke vingers krijgen. Als u uw arm hoog draagt, gaat dit snel over.

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota. Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/gipskamer

De app 'Gipskamer OLVG' is gratis te downloaden voor iPhone en Android

Contact

Gipskamer, locatie Oost

T 020 599 29 63 (werkdagen 8.00 – 16.00 uur)

E gipskamer@olvg.nl

P3

Gipskamer, locatie West

T 020 510 80 28 (werkdagen 8.00 – 16.00 uur)

E gipskamer@olvg.nl

Route 06

afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie Oost

T 020 599 30 16 (dag en nacht bereikbaar)

afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie West

T 020 510 81 61 (dag en nacht bereikbaar)

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 19 augustus 2021, foldernr.0167-NL